

TER BESLISSING

Aan Minister van Werk en Participatie
Minister van SZW

Datum
30 maart 2026

nota

Gewijzigd voorstel Financiering proactieve dienstverlening
en plenaire behandeling wetsvoorstel

Onze referentie
2026- [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Aanleiding

- Vanwege een tegenvaller op de SZW-begroting is gekozen in de voorjaarsnota 2026 het gereserveerde budget voor proactieve dienstverlening bij de algemene bijstand te laten vervallen.
- Tijdens het commissiedebat over de Participatiewet op 24 maart jl. heeft u naar aanleiding van vragen van het lid Ceder (CU) toegezegd de Kamer te informeren over de (on)mogelijkheden van het gebruik van gegevens van de Belastingdienst voor proactieve dienstverlening.
- De plenaire behandeling van het wetsvoorstel proactieve dienstverlening SZW in de Tweede Kamer vindt plaats op 21, 22 of 23 april 2026. De exacte tijd en datum worden nog bekend gemaakt.

Bijlage(n)
3

Geadviseerd besluit

1. Akkoord geven op bijgevoegde brief, waarmee u de Kamer voorafgaand aan de plenaire behandeling informeert over:
 - de aanpassing van de financiering van het besluit proactieve dienstverlening en de gevolgen daarvan;
 - de (on)mogelijkheden van het gebruik van gegevens van de Belastingdienst voor proactieve dienstverlening.

De brief is ambtelijk afgestemd met FIN. We gaan ervan uit dat MWP de brief ondertekent en deelneemt aan de plenaire behandeling.

2. Zijn er zaken die MWP graag ziet terugkomen in het voorbereidingsdossier?

Kernpunten*Doel wetsvoorstel*

Het wetsvoorstel proactieve dienstverlening SZW geeft meer mogelijkheden voor UWV, de SVB en gemeenten om persoonsgegevens in te zetten in de sociale zekerheid. Hiermee kunnen zij mensen beter bereiken met ondersteuning bij werk, inkomen, opleiding en meedoen in de samenleving. Met het wetsvoorstel kunnen de uitvoeringsorganisaties mensen door inzet van gegevens actief benaderen om hen te informeren en te helpen bij aanvragen. Voorbeelden van proactieve dienstverlening zijn:

- Regionale werkcentra en andere loketten van UWV, de SVB en gemeenten kunnen met gegevensuitwisseling de doelgroep beter bereiken en de dienstverlening toegankelijker maken.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Financiering proactieve dienstverlening en plenaire behandeling wetsvoorstel

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 2-4-2026 11:35:18
MWP akkoord 2/4

 Nummer: 2 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

- Werkenden met een laag inkomen kan de gemeente kwijtschelding van gemeentebelastingen aanbieden (nu alleen op verzoek).
- Gecombineerde aanvraag van WW en Toeslagenwet, zodat zoeken naar werk niet belemmerd wordt door een grote inkomensterugval.
- Doorverwijzen naar schuldhulpverlening van mensen met beslag op de uitkering, wat participatie ernstig kan belemmeren.

Datum
30 maart 2026

Onze referentie
2026- [REDACTED]

Financiële dekking

Het wetsvoorstel is financieel gedekt. Voor het conceptbesluit over gegevensuitwisseling voor proactieve dienstverlening is voor een deel dekking. Gemeenten betalen proactieve dienstverlening voor lokale voorzieningen zelf, maar er is nog geen afspraak met gemeenten over de uitvoeringskosten van regelingen met wettelijke taak. Vanwege tegenvallers op de SZW-begroting is gekozen in de voorjaarsnota het gereserveerde budget voor proactieve dienstverlening bij de algemene bijstand te laten vervallen. Dit komt bovenop het al bestaande tekort voor proactieve dienstverlening bij de bijzondere bijstand en de studietoeslag.

Politiek krachtenveld

Op basis van eerdere debatten en de nota n.a.v. het verslag schatten wij de volgende bespreekpunten in:

1. De Kamer is positief over het wetsvoorstel: Wij verwachten steun in Kamer, het wetsvoorstel is ook onderdeel van het coalitieakkoord en kreeg in het verslag steun van:
 - o GroenLinks-PvdA-, BBB-, SP-, SGP- en CU-fractie
2. Te smalle scope: Voor UWV, SVB en gemeenten kon proactieve dienstverlening snel en eenvoudig worden geregeld. Verbreden met andere partijen, zoals Toeslagen, de Belastingdienst en DUO kan eventueel later.
 - o D66, SGP en CU onderschrijven dit punt.
3. Geen automatische toekenning: Proactieve dienstverlening zorgt niet voor ambtshalve toekenning. Dit vereist eerst nog vereenvoudiging, harmonisatie van begrippen en betere datakwaliteit.
 - o SGP, GroenLinks-PvdA vragen naar de mogelijkheden voor automatische toekenning.
4. Bevoegdheid, geen verplichting: Dienstverleners weten het beste wat nodig is en kunnen aansluiten op behoeften van de doelgroep. Reguliere dienstverlening komt zo ook niet in de knel. Wel wordt bij het uitvoeren een inspanningsverplichting verwacht, waarbij ruimte wordt gelaten bij de uitvoering.
 - o SGP, GroenLinks-PvdA, VVD, D66, SP, CU. De vragen zagen met name op de verschillen tussen gemeenten die kunnen optreden.
5. Bescherming privacy: Proactieve dienstverlening mag alleen begunstigend worden toegepast. Nooit voor handhaving of toezicht. Als extra privacy waarborg wordt de opt-out mogelijk, vergelijkbaar met een 'Bel-me-niet' (register).
 - o GroenLinks-PvdA, D66.

Stakeholders

Het UWV, de SVB en de VNG zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van het wetsvoorstel en benadrukken de meerwaarde voor hun dienstverlening. Wij verwachten dat met name de VNG zich zal mengen in het publieke debat. Zij zullen waarschijnlijk voorafgaand aan de behandeling een brief sturen. De vragen en opmerkingen zullen vooral gaan over de financiële dekking en uitbreiding van de scope.

Datum

30 maart 2026

Onze referentie

2026-

Overzicht moties, Kamervragen en toezeggingen

Enige relevante openstaande motie is de motie Flach (SGP) over toewerken naar één online gezinsportaal waarin alle gezinsregelingen zijn ondergebracht. Het wetsvoorstel geeft de juridische mogelijkheden voor de samenwerking en gegevensuitwisseling. De uitvoering is onderdeel van de uitwerking van de in het coalitieakkoord aangekondigde nieuwe kindregeling.

Tijdens het commissiedebat over de Participatiewet op 24 maart jl. heeft u naar aanleiding van vragen van het lid Ceder (CU) toegezegd de Kamer te informeren over de (on)mogelijkheden van het gebruik van gegevens van de Belastingdienst voor proactieve dienstverlening. Met de conceptbrief bij deze nota voldoet u aan deze toezegging: het wetsvoorstel maakt mogelijk dat een deel van de inkomensgegevens van de Belastingdienst gebruikt kunnen worden voor proactieve dienstverlening. Voor een uitbreiding daarvan met vooral vermogensgegevens, is een verdergaande wijziging van de regelgeving nodig. Er zijn geen technische of financiële belemmeringen. Vermogensgegevens worden al uitgewisseld in het kader van handhaving. Het ontbreekt wel aan een juridische grondslag.

Er zijn op dit moment geen openstaande Kamervragen.

Voorstel gesprek

Aan het team optredens BWP is doorgegeven dat wij aanraden om contact op te nemen met de Landelijke Cliëntenraad (LCR). Zij hebben meegedaan met de voorbereiding van het wetsvoorstel en daarvoor mensen in hun achterban (cliënten sociale zekerheid) gesproken voor burgertoetsen.

Historie debat

Proactieve dienstverlening is in vijf Commissiedebatten aan de orde geweest vanaf 2023. In deze debatten werd steeds benadrukt dat proactieve dienstverlening een belangrijke rol speelt bij het oplossen van knelpunten in de uitvoering van de sociale zekerheid door betere samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties, meer gegevensuitwisseling en het actief benaderen van burgers die recht hebben op ondersteuning. Leden van de commissie uiten zich positief over het wetsvoorstel. Proactieve dienstverlening kan bijdragen aan de bestaanszekerheid, inclusief mensen aan werk en een opleiding helpen en hen laten meedoen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Brief financiering proactieve dienstverlening	Verzenden aan TK	Direct nadat de voorjaarsnota is gepubliceerd
2	Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) wetsvoorstel proactieve dienstverlening	Verzenden aan TK	
3	Deepdive presentatie proactieve dienstverlening	Ter informatie (niet verzenden)	

Datum

30 maart 2026

Onze referentie2026-